KOMPLET RENOVERING GAV ET VARMT HUS MED **MINDRE ENERGIUDGIFTER**

Tekst Carsten Folke Møller | **Foto** Ninna Flor

Som en del af en gennemgribende renovering af hele huset fik Hanne og Carsten installeret jordvarme, isoleret fra top til tå og udskiftet vinduerne. Det har givet en samlet besparelse på næsten halvdelen af de tidligere energiudgifter.

FAKTA OM HUSET

Hustype: Bindingsværkshus 1600-1900

Byggeår: 1800

Areal: 133 m²

Energiløsninger: Efterisolering af loft, indvendig efterisolering af tung ydervæg, udskiftning og isolering af gulv, udskiftning af vinduer, jordvarme

Samlet investering for alle løsninger: 144.000 kr.

Samlet årlig besparelse for alle løsninger: 13.300 kr.

Alle historier i casebanken er udtryk for boligejernes egne synspunkter og holdninger, ligesom tal for investering og energiforbrug før og efter renoverinngen kommer fra boligejeren selv. Der er brug i gennemsnitlige energipriser og korrigeret energiforbrugene efter vejret.

"Vi tog simpelthen fat fra en ende, for huset var virkelig slidt ned. Vi brækkede det hele ned, så der kun stod væggene tilbage," fortæller Hanne og Carsten på en kold efterårsdag i et hus, der har været igennem en gennemgribende renovering de seneste år.

Renoveringen handlede både om ting som køkken og bad, men en stor del af kræfterne blev lagt i energibesparende forbedringer som konvertering til jordvarme, efterisolering af loft, ydervægge og gulv og udskiftning af vinduer.

Det gamle bindingsværkshus blev tidligere opvarmet med koks og olie. "Vi ville gerne skifte til noget mere miljøvenligt og billigere," fortæller Hanne.

Huset skulle isoleres

"Vi hørte gode ting om jordvarme og talte med en dygtig installatør. Han sagde, at det ikke kunne betale sig med jordvarme, hvis vi ikke fik isoleret huset ordentligt. Derfor startede vi med at få isoleret," forklarer Carsten og beskriver de mange punkter, hvor der er blevet isoleret.

"Der var ingen isolering på loftet, så al varmen røg bare op på loftet ud til fuglene," fortæller han. "I ydervæggene var der absolut ingen isolering, og hvis man stod tæt ved væggene, kunne man virkelig mærke kulde og træk. Gulvet var også meget koldt. Det trak langs gulvet med en kold vind, der kom ind under huset og gav kolde fødder," siger Carsten.

"Der var også altid kulde og træk fra vinduerne og masser af fugt på dem om morgenen," tilføjer Hanne. "Når det var rigtigt koldt, var der faktisk frost indendørs på vinduerne."

Bindingsværk fra år 1800

Vi er kommet til Fyn, hvor det oprindelige hus med bindingsværk blev bygget for over tohundrede år siden i 1800. Siden har huset fået et par ekstra tilbygninger, så Hanne og Carsten i alt har et hus på 133 m² på landet på Vestfyn.

Hanne og Carsten er begge førtidspensionister efter hhv. et trafikuheld og en fejlmedicinering efter en sygdom. De har to voksne døtre, som begge studerer.

"Vi ville gerne have vores eget hus. Det skulle ikke være for dyrt og måtte gerne være et hus, vi selv skulle gøre noget ved. Vi er ikke bymennesker, så der må gerne være langt til naboerne," siger Hanne og Carsten.

Kompetente håndværkere

Der er faktisk ingen naboer i nærheden, men hvis der var, kunne de have set mange forskellige håndværkere køre op til huset under renoveringen.

"Til jordvarmen kontaktede vi en installatør i området. Han understregede, at vi skulle lægge nok jordvarmeslanger ned i jorden. Han var virkelig kompetent," forklarer Hanne.

"Vi havde den samme tømrer til at arbejde på taget og spærene i forbindelse med loftet, og han rådgav os også om isolering af ydervæggene," siger Carsten og fortæller, at loftet blev isoleret med papiruld, mens ydervæggene fik mineraluld. Til gulvet og den efterfølgende gulvvarme hyrede Hanne og Carsten en murer.

"I alle dele af renoveringen var det vigtigt for os, at isoleringen kom til at leve op til bygningsklasse 2020. Det tjekkede vi på Energistyrelsens hjemmeside for de enkelte projekter," understreger Carsten.

Ville bevare husets oprindelige udtryk

"Vi stod selv for det hele omkring vinduerne, hvor vi valgte bondehusvinduer, selv om det giver et varmespild på grund af de mange sprosser. Men det var vigtigt for os at bevare husets oprindelige udtryk," fortæller Hanne.

Den samlede renovering af huset blev finansieret af opsparing og penge fra Hannes erstatning efter et trafikuheld. De brugte også håndværkerfradraget til isoleringen og de nye vinduer, hvor de også solgte energibesparelsen til det lokale energiselskab. Til projektet med jordvarmen fik de et tilskud for at skrotte oliefyret.

"Men det spillede da også rent økonomisk en rolle, at vi kunne spare på varmen efter at have fået isoleret huset," understreger Hanne.

Renoveringen blev foretaget af håndværkere i kombination med Hanne og Carsten selv. "Vi lavede en del af arbejdet selv, fordi vi gerne ville være med i projektet," forklarer Carsten.

Hanne og Carsten stod derfor bl.a. selv for at sætte nyt loft op og isolere det, isolere ydervæggene, isolere gulvet og udskifte vinduerne. Carsten og en række store venner gravede også render til jordvarmeslangerne, mens installatøren så stod for at lægge rør og sætte anlægget til.

Et helt andet hus

I dag kan Hanne og Carsten se tilbage på et hårdt arbejde, der til gengæld har givet en markant gevinst. "Det er blevet et helt andet hus," siger Hanne. "Det er blevet meget varmere for meget færre penge," siger hun.

"Nu fryser vi heller ikke længere om tærne, og der er ikke længere frost på ruderne indendørs. Vi har fået et helt nyt hus, som vi er utroligt glade for."

Hanne

"Vi har fået en meget mere jævn og billig varme. Vi slukker ikke ned om natten, så det er ikke koldt om morgenen længere. Det er også meget mere miljøvenligt, og det betyder rigtigt meget," understreger Carsten.

"Nu fryser vi heller ikke længere om tærne, og der er ikke længere frost på ruderne indendørs. Vi har også fået mere lys og mindre støj med de nye vinduer." siger Hanne. "Før var det jo et hus, som man reelt ikke kunne bo i. Vi har fået et helt nyt hus, som vi er utroligt glade for."

GODE RÅD OVER HÆKKEN

- Undersøg isoleringsevnen på selve isoleringen
- Vælg løsninger, der lever op til bygningsklasse 2020
- Køb isolering af god kvalitet, det kan ikke betale sig at spare på det punkt
- Man kan sagtens selv sætte vinduer i, hvis man er lidt en handyman
- Det er bedre at isolere for meget end for lidt